

Фетишизм

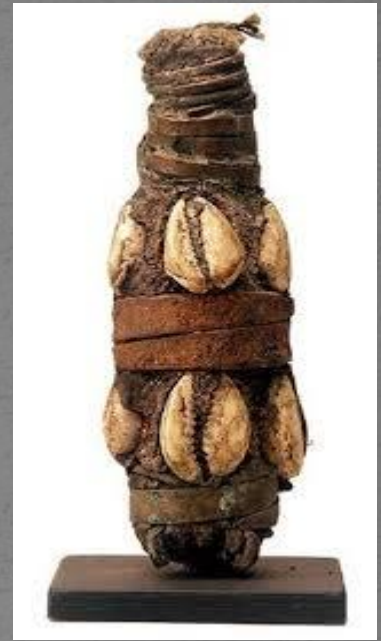
Презентація Зайнуліної Юлії,
1 курс, філологія, група ФІЛ-1502

Фетишизм (фр. *fetichisme*) — одна із ранніх форм релігійних вірувань; поклоніння предметам неживої природи — фетишам, які ніби-то наділені чудодійною силою. Яскравим прикладом фетишизму у сьогоденні є носіння різноманітних амулетів, оберегів, ідолів, тощо.

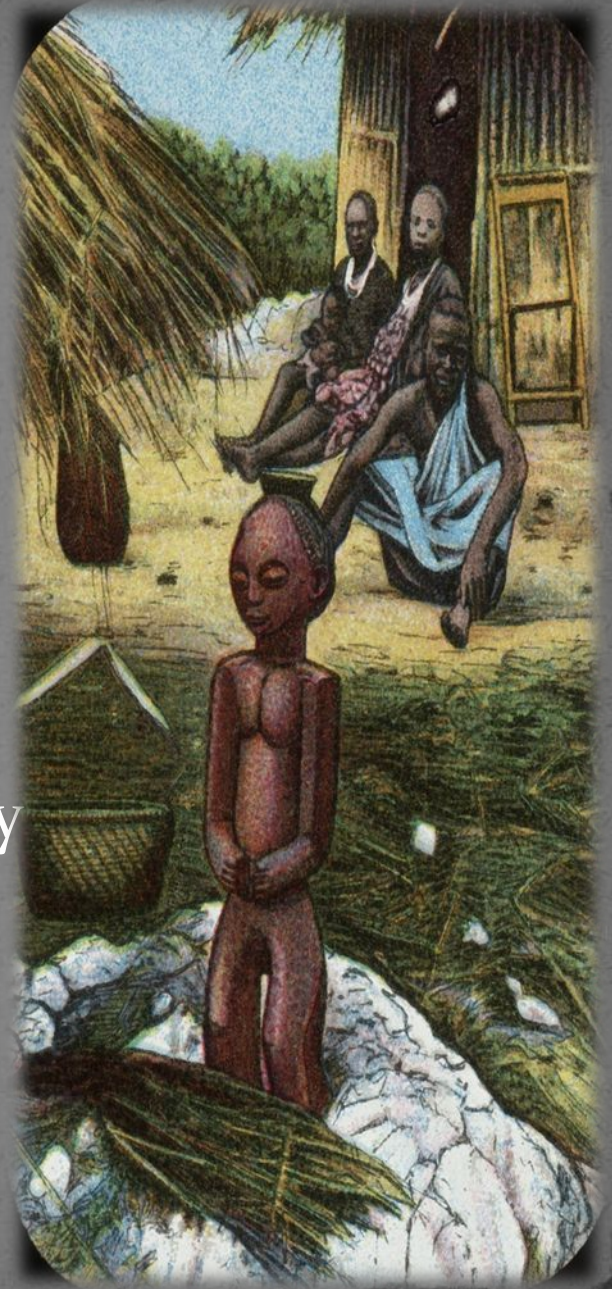
Фетишем може стати будь-який предмет, що вразив уяву людини: камінь незвичної форми, шматок дерева, частини тіла (зуби, ікла, шматочки шкіри, висушені лапки, кістки і т. д.).

Нерідко фетишем опинявся випадково обраний предмет. І, якщо його власника супроводжувала удача, значить, фетиш має магічну силу. В іншому випадку його замінювали іншим. У деяких народів існував звичай дякувати, а іноді і карати фетиші.

На даний момент Західна Африка може вважатися "країною фетишів" . Згідно із західно-африканськими уявленнями, фетиші повинні висіти у вигляді амулетів на шиї , вони оберігають від хвороб або, навпаки, можуть завдати шкоди у випадку неповаги до них, вони приносять дощ, наповнюють море рибою, ловлять та наказують злодія, надають своєму володарю хоробрості і приводять в сум'яття недругів.

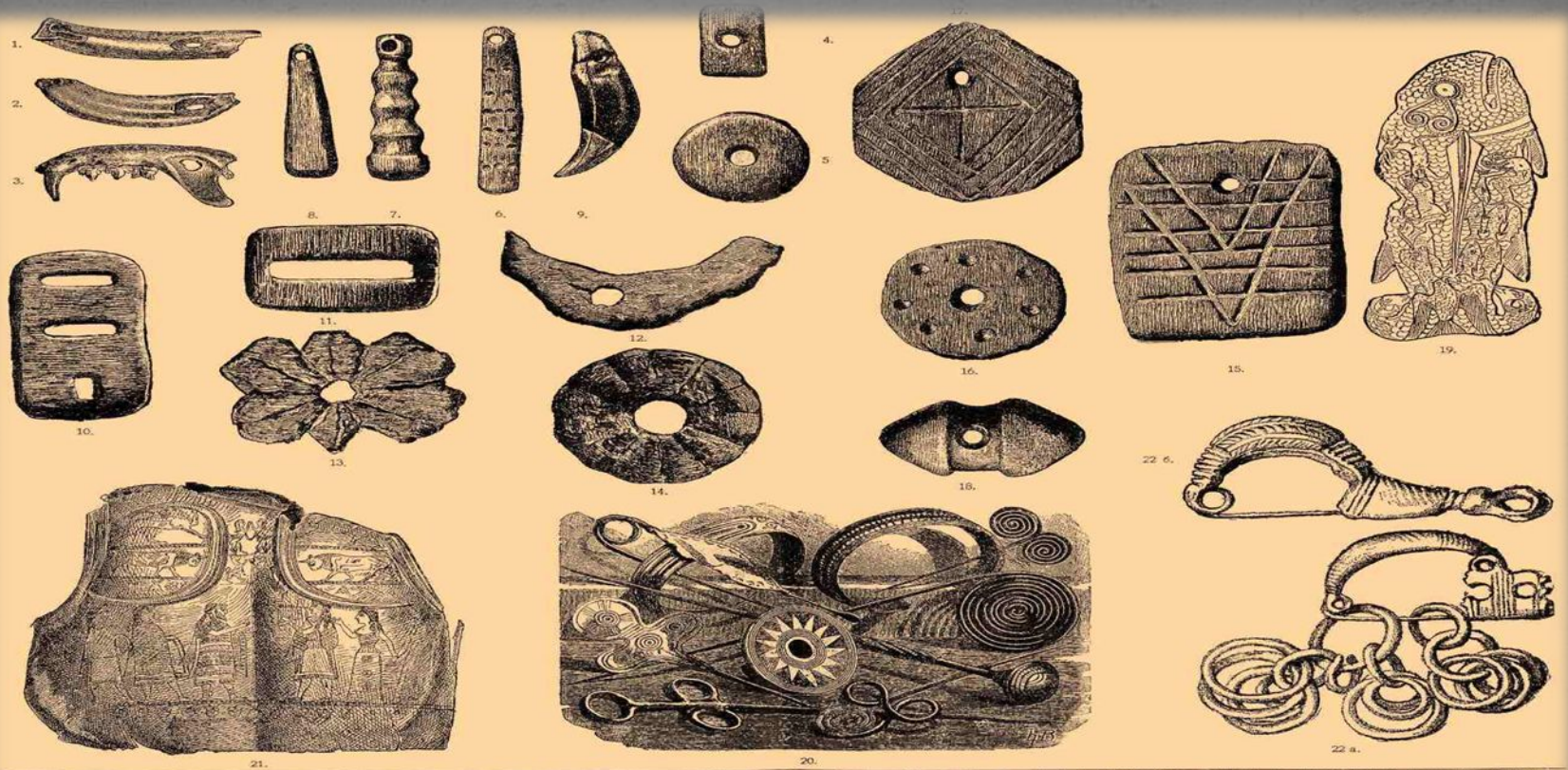
Історія

Поняття про фетишизм виникло під час того, як португальці звернули увагу на те, з якою повагою у Західній Африці відносились до деяких предметів, наприклад дерев, рослин, каміння, кістяних залишків тварин і т.п., вони досить вдало порівняли ці предмети з добре відомими їм амулетами або талісманами, і назвали їх «feticos», або "чарами", словом, яке походить від латинського «factitius», тобто "магічно майстерний".

Відомий історик XVIII ст. Шарль де Бросс, будучи враженим описом поклоніння африканців різним буденним предметам, ввів у вживання слово «фетишизм» у вигляді загального описового терміна. Огюст Конт скористався ним у своїй теорії еволюції релігії, де фетишизм розглядається як перша (найбільш примітивна) стадія, а за ним йдуть політеїзм та монотеїзм.

Фетишинізація предметів природи проходить стадії аніматизму та анімізму (зачатки всіх релігій та духовної культури в цілому).

1—3. У.—амулеті пещерного чоловіка дрібно-каменного в'язя; просверлені р'язи лошади (1 и 2) и челюсть дикой кошки (Пещера Геллефельс). 4, 5, 6, 7, 8 и 9. У.—подвіски из швейцарских свайных построек каменного в'язя; № 4—8 из слонов'яго рога и кости, № 9—просверленный зуб хищного животного. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 и 17. У.—из глины, камня и новокаменного в'язя Франконской Швейцарии. 18. Зигтарная суза. 19. Золотой У.—из в'язя рыбы из дровиць европейскаго михолоха (Фаттерфельд, Нижняя Лузаца). 20. Бронзовая У.—фибулы (застежки), булавки, браслети, из сланцяхъ поново-каменного в'язя южной Швейцарии. 22 а. Бронзова У.—фибулы (застежки), из михолоха; михолохъ из глины. 22 б. Бронзова У.—фибулы (застежки), из михолоха; михолохъ из глины.